

ΟΛΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Μ

"αὐτὸρ ἐπεὶ ποταμοῖο λίπεν ρόον Ὄκεανοῖο
νηῦς, ἀπὸ δ' ἵκετο κῦμα θαλάσσης εὐρυπόροιο
νῆσόν τ' Αἰαίην, δθὶ τ' Ἡοῦς ἡριγενείης
οἰκία καὶ χοροί εἰσι καὶ ἀντολαὶ Ἡελίοιο,
νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν γαμάθοισιν, 5 ΟΜ
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ρήγμῃ νιθαλάσσης·
ἔνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν Ἡῶ δῖαν.
"ἡμος δ' ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος Ἡώς,
δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάρους προΐειν ἐς δώματα Κίρκης
οἰσέμεναι νεκρόν, Ἐλπήνορα τεθνηῶτα. 10
φιτροὺς δ' αἴψα ταμόντες, δθ' ἀκροτάτη πρόεχ' ἀκτῇ,
θάπτομεν ἀχνύμενοι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
αὐτὸρ ἐπεὶ νεκρός τ' ἐκάη καὶ τεύχεα νεκροῦ,
τύμβον χεύαντες καὶ ἐπὶ στήλην ἐρύσαντες
πήξαμεν ἀκροτάτῳ τύμβῳ ἐυῆρες ἐρετμόν. 15 ΟΜ
"ἡμεῖς μὲν τὰ ἔκαστα διείπομεν· οὐδ' ἄρα Κίρκην
ἐξ Αίδεω ἐλθόντες ἐλήθομεν, ἀλλὰ μάλ' ὥκα
ἥλθ' ἐντυναμένη· ἄμα δ' ἀμφίπολοι φέρον αὐτῇ
σῖτον καὶ κρέα πολλὰ καὶ αἴθοπα οἶνον ἐρυθρόν.
ἡ δ' ἐν μέσσῳ στᾶσα μετηνδα δῖα θεάων· 20
"σχέτλιοι, οἵ ζώοντες ὑπήλθετε δῶμ' Αίδαο,
δισθανέες, δτε τ' ἄλλοι ἄπαξ θνήσκουσ' ἄνθρωποι.
ἄλλ' ἄγετ' ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον
αὖθι πανημέριοι· ἄμα δ' ἡοῖ φαινομένηφι
πλεύσεσθ'· αὐτὸρ ἐγὼ δείξω ὁδὸν ἡδὲ ἔκαστα 25 ΟΜ
σημανέω, ἵνα μῆ τι κακορραφίη ἀλεγεινῇ
ἢ ἀλός ἢ ἐπὶ γῆς ἀλγήσετε πῆμα παθόντες·
"ὦς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὗτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
ὦς τότε μὲν πρόπαν ἥμαρ ἐς ἡέλιον καταδύντα
ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἀσπετα καὶ μέθυ ἡδύ· 30
ἡμος δ' ἡέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἥλθεν,
οἱ μὲν κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός,
ἡ δ' ἐμὲ χειρὸς ἐλοῦσα φίλων ἀπονόσφιν ἐταίρων
εῖσέ τε καὶ προσέλεκτο καὶ ἔξερέεινεν ἔκαστα·
αὐτὸρ ἐγὼ τῇ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα. 35 ΟΜ
καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσι προσηνδα πότνια Κίρκη·
"ταῦτα μὲν οὕτω πάντα πεπείρανται, σὺ δ' ἄκουσον,
ὦς τοι ἐγὼν ἐρέω, μνήσει δέ σε καὶ θεὸς αὐτός.
Σειρῆνας μὲν πρῶτον ἀφίξεαι, αἴ διά τε πάντας
ἀνθρώπους θέλγουσιν, δτις σφεας εἰσαφίκηται. 40
ὅς τις ἀιδρείη πελάσῃ καὶ φθόγγον ἀκούσῃ
Σειρῆνων, τῷ δ' οὕ τι γυνὴ καὶ νήπια τέκνα
οἴκαδε νοστήσαντι παρίσταται οὐδὲ γάνυνται,
ἄλλα τε Σειρῆνες λιγυρῇ θέλγουσιν ἀοιδῇ
ἥμεναι ἐν λειμῶνι, πολὺς δ' ἀμφ' ὁστεόφιν θίς 45 ΟΜ
ἀνδρῶν πυθομένων, περὶ δὲ ρίνοι μινύθουσι.
ἄλλα παρεξελάσαν, ἐπὶ δ' οὕατ' ἀλεῖψαι ἐταίρων
κηρὸν δεψήσας μελιηδέα, μή τις ἀκούσῃ

τῶν ἄλλων· ἀτὰρ αὐτὸς ἀκουέμεν αἱ κ' ἐθέλησθα,
δησάντων σ' ἐν νηὶ θοῇ χειράς τε πόδας τε 50
ὁρθὸν ἐν ἰστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω,
ὅφρα κε τερπόμενος ὅπ' ἀκούσῃς Σειρήνουν.
εἰ δέ κε λίσσηαι ἑτάρους λῆσαι τε κελεύῃς,
οἱ δέ σ' ἔτι πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι διδέντων.
αὐτὰρ ἐπὴν δὴ τάς γε παρὲξ ἐλάσωσιν ἑταῖροι, 55 OM
ἐνθα τοι οὐκέτ' ἔπειτα διηνεκέως ἀγορεύσω,
όπιτέρη δή τοι ὁδὸς ἔστεται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
θυμῷ βουλεύειν· ἐρέω δέ τοι ἀμφιτέρωθεν.
ἐνθεν μὲν γάρ πέτραι ἐπηρεφέες, προτὶ δ' αὐτὰς
κῦμα μέγα ρόχθεῖ κυανώπιδος Αμφιτρίτης· 60
Πλαγκτὰς δή τοι τάς γε θεοὶ μάκαρες καλέουσι.
τῇ μέν τ' οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται οὐδὲ πέλειαι
τρήρωνες, ταί τ' ἀμβροσίην Διὶ πατρὶ φέρουσιν,
ἀλλά τε καὶ τῶν αἰὲν ἀφαιρεῖται λίς πέτρη·
ἀλλ' ἄλλην ἐνίησι πατὴρ ἐναρίθμιον εἶναι. 65 OM
τῇ δ' οὐ πώ τις νηῦς φύγεν ἀνδρῶν, ἢ τις ἵκηται,
ἀλλά θ' ὁμοῦ πίνακάς τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν
κύμαθ' ἄλδος φορέουσι πυρός τ' ὀλοοῖο θύελλαι.
οἴη δὴ κείνη γε παρέπλω ποντοπόρος νηῦς,
Ἀργὸς πᾶσι μέλουσα, παρ' Αἴήταο πλέουσα. 70
καὶ νῦ κε τὴν ἔνθ' ὅκα βάλεν μεγάλας ποτὶ πέτρας,
ἀλλ' Ἡρη παρέπεμψεν, ἐπεὶ φίλος ἦν Ἰήσων.
"οἱ δὲ δύω σκόπελοι οἱ μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει
όξειη κορυφῆ, νεφέλη δέ μιν ἀμφιβέβηκε
κυανέη· τὸ μὲν οὗ ποτ' ἐρωεῖ, οὐδέ ποτ' αἴθρη 75 OM
κείνου ἔχει κορυφὴν οὔτ' ἐν θέρει οὔτ' ἐν ὄπώρῃ.
οὐδέ κεν ἀμβαίη βροτὸς ἀνὴρ οὐδὲ ἐπιβαίη,
οὐδὲ εἴ οἱ χειρές τε ἐείκοσι καὶ πόδες εἰεν·
πέτρη γάρ λίς ἔστι, περιξεστῇ ἐικυῖα.
μέσσω δ' ἐν σκοπέλῳ ἔστι σπέος ἡεροειδές, 80
πρὸς ζόφον εἰς Ἐρεβος τετραμμένον, ἢ περ ἄν νύμεῖς
νῆα παρὰ γλαφυρὴν ιθύνετε, φαίδιμ' Ὄδυσσεῦ.
οὐδέ κεν ἐκ νηὸς γλαφυρῆς αἰζήιος ἀνὴρ
τόξῳ δίστεύσας κοῖλον σπέος εἰσαφίκοιτο.
ἐνθα δ' ἐνὶ Σκύλλῃ ναίει δεινὸν λελακυῖα. 85 OM
τῆς ἢ τοι φωνὴ μὲν ὅση σκύλακος νεογιλῆς
γίγνεται, αὐτὴ δ' αὖτε πέλωρ κακόν· οὐδέ κέ τις μιν
γηθήσειεν ίδών, οὐδὲ εἴ θεὸς ἀντιάσειεν.
τῆς ἢ τοι πόδες εἰσὶ δυώδεκα πάντες ἄωροι,
ἔξ δέ τέ οἱ δειραὶ περιμήκεες, ἐν δὲ ἐκάστῃ 90
σμερδαλέη κεφαλή, ἐν δὲ τρίστοιχοι ὁδόντες
πυκνοὶ καὶ θαμέες, πλεῖοι μέλανος θανάτοιο.
μέσση μὲν τε κατὰ σπείους κοῖλοι δέδυκεν,
ἔξω δ' ἔξισχει κεφαλὰς δεινοῖο βερέθρου,
αὐτοῦ δ' ἰχθυάρ, σκόπελον περιμαιμώσα, 95 OM
δελφῖνάς τε κύνας τε, καὶ εἴ ποθι μεῖζον ἔλησι
κῆτος, ἢ μυρία βόσκει ἀγάστονος Αμφιτρίτη.
τῇ δ' οὐ πώ ποτε ναῦται ἀκήριοι εὐχετόωνται

παρφυγέειν σὺν νηὶ· φέρει δέ τε κρατὶ ἐκάστῳ
φῶτ' ἔξαρπάξασα νεὸς κυανοπρόφροιο. 100
"τὸν δ' ἔτερον σκόπελον χθαμαλώτερον ὄψει, Ὁδυσσεῦ.
πλησίον ἀλλήλων· καὶ κεν διοῖστεύσειας.
τῷ δ' ἐν ἐρινεὸς ἔστι μέγας, φύλλοισι τεθηλώς·
τῷ δ' ὑπὸ δῖα Χάρυβδις ἀναρροιβδεῖ μέλαν ὕδωρ.
τρὶς μὲν γάρ τ' ἀνίησιν ἐπ' ἥματι, τρὶς δ' ἀναροιβδεῖ 105 OM
δεινόν· μὴ σύ γε κεῖθι τύχοις, ὅτε ῥοιβδήσειεν·
οὐ γάρ κεν ρύσαιτό σ' ὑπὲκ κακοῦ οὐδ' ἐνοσίχθων.
ἀλλὰ μάλα Σκύλλης σκοπέλῳ πεπλημένος ὥκα
νῆα παρεξ ἐλάαν, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερόν ἐστιν
ἔξ ἑτάρους ἐν νηὶ ποθήμεναι ἡ ἄμα πάντας." 110
"ὦς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
εἰ δ' ἄγε δή μοι τοῦτο, θεά, νημερτὲς ἐνίσπες,
εἴ πως τὴν ὄλοὴν μὲν ὑπεκπροφύγοιμι Χάρυβδιν,
τὴν δέ κ' ἀμυναίμην, ὅτε μοι σίνοιτό γ' ἔταιρους."
"ὦς ἔφαμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων. 115 OM
σχέτλιε, καὶ δὴ αὖ τοι πολεμήια ἔργα μέμηλε
καὶ πόνος· οὐδὲ θεοῖσιν ὑπείξεαι ἀθανάτοισιν;
ἡ δέ τοι οὐ θνητή, ἀλλ' ἀθανάτον κακόν ἐστι,
δεινόν τ' ἀργαλέον τε καὶ ἄγριον οὐδὲ μαχητόν.
οὐδέ τις ἔστ' ἀλκή· φυγέειν κάρτιστον ἀπ' αὐτῆς. 120
ἢν γὰρ δηθύνησθα κορυσσόμενος παρὰ πέτρῃ,
δείδω, μή σ' ἔξαντις ἐφορμηθεῖσα κίχησι
τόσσησιν κεφαλῆσι, τόσους δ' ἐκ φῶτας ἔληται.
ἀλλὰ μάλα σφιδρῶς ἐλάαν, βωστρεῖν δὲ Κράταιν,
μητέρα τῆς Σκύλλης, ἡ μιν τέκε πῆμα βροτοῖσιν. 125 OM
ἢ μιν ἔπειτ' ἀποπαύσει ἐξ ὕστερον ὄρμηθῆναι.
"Θρινακίην δ' ἐς νῆσον ἀφίξεαι· ἔνθα δὲ πολλαὶ
βόσκοντ' Ἡελίοιο βόες καὶ ἵφια μῆλα,
ἐπτὰ βιῶν ἀγέλαι, τόσα δ' οἰῶν πώεα καλά,
πεντήκοντα δ' ἔκαστα. γόνος δ' οὐ γίγνεται αὐτῶν, 130
οὐδέ ποτε φθινύθουσι. θεαὶ δ' ἐπιποιμένες εἰσίν,
νύμφαι ἐνπλόκαμοι, Φαέθουσά τε Λαμπετίη τε,
ἃς τέκεν Ἡελίῳ Υπερίονι δῖα Νέαιρα.
τὰς μὲν ἄρα θρέψασα τεκοῦσά τε πότνια μήτηρ
Θρινακίην ἐς νῆσον ἀπώκισε τηλόθι ναίειν, 135 OM
μῆλα φυλασσέμεναι πατρώια καὶ ἔλικας βοῦς.
τὰς εἰ μέν κ' ἀσινέας ἔάφας νόστου τε μέδηαι,
ἢ τ' ἀν ἔτ' εἰς Ἰθάκην κακά περ πάσχοντες ἵκοισθε·
εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὅλεθρον,
νηὶ τε καὶ ἔτάροις· αὐτὸς δ' εἴ πέρ κεν ἀλύξης, 140
ὄψὲ κακῶς νεῖαι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἔταιρους.
"ὦς ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἥλυθεν Ἡώς.
ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχε δῖα θεάων·
αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα κιῶν ὕτρυνον ἔταιρους
αὐτούς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι. 145 OM
οἱ δ' αἴψ' εἰσβαίνον καὶ ἐπὶ κληῆσι καθίζον.
ἔξης δ' ἔζόμενοι πολιὴν ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς.
ἥμιν δ' αὖ κατόπισθε νεὸς κυανοπρόφροιο

ἴκμενον οὐρὸν ἵει πλησίστιον, ἐσθλὸν ἔταιρον,
Κίρκη ἐυπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα. 150
αὐτίκα δ' ὅπλα ἔκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα
ἥμεθα· τὴν δ' ἄνεμός τε κυβερνήτης τ' ἴθυνε.
"δὴ τότ' ἐγὼν ἔτάροισι μετηύδων ἀχνύμενος κῆρ·
'ὦ φίλοι, οὐ γάρ χρὴ ἔνα ἴδμεναι οὐδὲ δύ' οἴους
θέσφαθ' ἡ μοι Κίρκη μυθήσατο, διὰ θεάων· 155 OM
ἀλλ' ἐρέω μὲν ἐγών, ἵνα εἰδότες ἡ κε θάνωμεν
ἡ κεν ἀλευάμενοι θάνατον καὶ κῆρα φύγοιμεν.
Σειρήνων μὲν πρῶτον ἀνώγει θεσπεσιάων
φθόγγον ἀλεύασθαι καὶ λειμῶν' ἀνθεμόεντα.
οἶον ἔμ' ἡνώγει ὅπ' ἀκουέμεν· ἀλλά με δεσμῷ 160
δήσατ' ἐν ἀργαλέῳ, ὅφρ' ἔμπεδον αὐτόθι μίμνω,
ὅρθὸν ἐν ἰστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω.
εἰ δέ κε λίσσωμαι ὑμέας λῦσαί τε κελεύω,
ὑμεῖς δὲ πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι πιέζειν.
"ἢ τοι ἐγὼ τὰ ἔκαστα λέγων ἔτάροισι πίφαυσκον· 165 OM
τόφρα δὲ καρπαλίμως ἔξικετο νηῦς ἐνεργὴς
νῆσον Σειρήνοιν· ἔπειγε γάρ οὐρος ἀπήμων.
αὐτίκ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο ηδὲ γαλήνη
ἔπλετο νηνεμίη, κοίμησε δὲ κύματα δαίμων.
ἀνστάντες δ' ἔταροι νεὸς ἰστία μηρύσαντο 170
καὶ τὰ μὲν ἐν νηὶ γλαφυρῇ θέσαν, οἱ δ' ἐπ' ἐρετμὰ
ἔζόμενοι λεύκαινον ὕδωρ ξεστῆς ἐλάτησιν.
αὐτὰρ ἐγὼ κηροῖο μέγαν τροχὸν ὁξέι χαλκῷ
τυτθὰ διατμήξας χερσὶ στιβαρῆσι πιέζον·
αἷψα δ' ιαίνετο κηρός, ἐπεὶ κέλετο μεγάλη ἵς 175 OM
Ἡλίου τ' αὐγὴ Ὑπεριονίδαο ἄνακτος·
ἔξείης δ' ἔτάροισιν ἐπ' οὖσα πᾶσιν ἄλειψα.
οἱ δ' ἐν νηὶ μ' ἔδησαν ὄμοιο χειράς τε πόδας τε
ὅρθὸν ἐν ἰστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήπτον·
αὐτοὶ δ' ἔζόμενοι πολιὴν ἄλλα τύπτον ἐρετμοῖς. 180
ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆμεν ὅσον τε γέγωνε βοήσας,
ρίμφα διώκοντες, τὰς δ' οὐ λάθεν ὠκύαλος νηῦς
ἐγγύθεν ὀρνυμένη, λιγυρὴν δ' ἔντυνον ἀοιδήν·
"δεῦρ' ἄγ' ίών, πολύαιν' Ὄδυσεν, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
νῆα κατάστησον, ἵνα νοιτέρην ὅπ' ἀκούσῃς. 185 OM
οὐ γάρ πώ τις τῇδε παρήλασε νηὶ μελαίνῃ,
πρίν γ' ἡμέων μελίγηρυν ἀπὸ στομάτων ὅπ' ἀκοῦσαι,
ἀλλ' ὅ γε τερψάμενος νεῖται καὶ πλείονα εἰδώς.
ἴδμεν γάρ τοι πάνθ' ὅσ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
Ἀργεῖοι Τρῶές τε θεῶν ιότητι μόγησαν, 190
ἴδμεν δ', ὅσσα γένηται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
"ὣς φάσαν ιεῖσαι ὅπα κάλλιμον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
ἥθελ' ἀκουέμεναι, λῦσαί τ' ἐκέλευνον ἔταιρους
ὅφρύσι νευστάζων· οἱ δὲ προπεσόντες ἔρεσσον.
αὐτίκα δ' ἀνστάντες Περιφήδης Εὐρύλοχός τε 195 OM
πλείοσί μ' ἐν δεσμοῖσι δέον μᾶλλόν τε πιέζον.
αὐτὰρ ἔπει δὴ τάς γε παρήλασαν, οὐδὲ ἔτ' ἔπειτα
φθογγῆς Σειρήνων ἥκουνομεν οὐδέ τ' ἀοιδῆς,

αῖψ' ἀπὸ κηρὸν ἔλοντο ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι,
οἳ σφιν ἐπ' ὠσὶν ἄλειψ', ἐμέ τ' ἐκ δεσμῶν ἀνέλυσαν. 200
"ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἔλείπομεν, αὐτίκ' ἔπειτα
καπνὸν καὶ μέγα κῦμα ἵδον καὶ δοῦπον ἄκουσα.
τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατ' ἐρετμά,
βόμβησαν δ' ἄρα πάντα κατὰ ρόον· ἔσχετο δ' αὐτοῦ
νηῦς, ἐπεὶ οὐκέτ' ἐρετμὰ προήκεα χερσὶν ἔπειγον. 205 OM
αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς Ἰών ὥτρυνον ἑταίρους
μειλιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἔκαστον·
" ὃ φίλοι, οὐ γάρ πώ τι κακῶν ἀδαήμονές εἰμεν·
οὐ μὲν δὴ τόδε μεῖζον ἔπει κακόν, ἢ ὅτε Κύκλωψ
εἴλει ἐνὶ σπῆι γλαφυρῷ κρατερῆφι βίηφιν. 210
ἀλλὰ καὶ ἐνθεν ἐμῇ ἀρετῇ, βουλῇ τε νόῳ τε,
ἐκφύγομεν, καὶ που τῶνδε μνήσεσθαι οίω.
νῦν δ' ἄγεθ', ὡς ἀν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
ὑμεῖς μὲν κώπησιν ἀλὸς ὥργημῖνα βαθεῖαν
τύπτετε κληγίδεσσιν ἐφήμενοι, αἱ κέ ποθι Ζεὺς 215 OM
δῶῃ τόνδε γ' ὄλεθρον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι·
σοὶ δέ, κυβερνῆθ', ὃδ' ἐπιτέλλομαι· ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
βάλλευ, ἐπεὶ νηὸς γλαφυρῆς οἰήια νωμᾶς.
τούτου μὲν καπνοῦ καὶ κύματος ἐκτὸς ἔεργε
νῆα, σὺ δὲ σκοπέλου ἐπιμαίεο, μή σε λάθησι
κεῖσ' ἔξορμήσασα καὶ ἐξ κακὸν ἄμμε βάλῃσθα. 220
"ῶς ἐφάμην, οἱ δ' ὃκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο.
Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἐμυθεόμην, ἄπρηκτον ἀνίην,
μή πώς μοι δείσαντες ἀπολλήξειαν ἑταῖροι
εἰρεσίης, ἐντὸς δὲ πυκάζοιεν σφέας αὐτούς. 225 OM
καὶ τότε δὴ Κίρκης μὲν ἐφημοσύνης ἀλεγεινῆς
λανθανόμην, ἐπεὶ οὐ τί μ' ἀνώγει θωρήσσεσθαι·
αὐτὰρ ἐγὼ καταδὺς κλυτὰ τεύχεα καὶ δύο δοῦρε
μάκρ' ἐν χερσὶν ἐλών εἰς ἵκρια νηὸς ἔβαινον
πρώρης· ἐνθεν γάρ μιν ἐδέγμην πρῶτα φανεῖσθαι 230
Σκύλλην πετραίην, ἢ μοι φέρε πῆμ' ἐτάροισιν.
οὐδέ πῃ ἀθρῆσαι δυνάμην, ἔκαμον δέ μοι ὅσσε
πάντη παπταίνοντι πρὸς ἡεροειδέα πέτρην.
"ἡμεῖς μὲν στεινωπὸν ἀνεπλέομεν γούωντες·
ἐνθεν μὲν Σκύλλη, ἐτέρωθι δὲ δῖα Χάρυβδις 235 OM
δεινὸν ἀνερροίβδησε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ.
ἢ τοι ὅτ' ἐξεμέσειε, λέβης ὡς ἐν πυρὶ πολλῷ
πᾶσ' ἀναμορμύρεσκε κυκωμένη, ὑψόσε δ' ἄχνη
ἄκροισι σκοπέλοισιν ἐπ' ἀμφοτέροισιν ἔπιπτεν·
ἀλλ' ὅτ' ἀναβρόξειε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ, 240
πᾶσ' ἐντοσθε φάνεσκε κυκωμένη, ἀμφὶ δὲ πέτρη
δεινὸν ἐβεβρύχει, ὑπένερθε δὲ γαῖα φάνεσκε
ψάμμῳ κυανέῃ· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ἥρει.
ἡμεῖς μὲν πρὸς τὴν ἴδομεν δείσαντες ὄλεθρον·
τόφρα δέ μοι Σκύλλῃ γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑταίρους 245 OM
ἐξ ἔλεθ', οἵ χερσὶν τε βίηφί τε φέρτατοι ἥσαν.
σκεψάμενος δ' ἐξ νῆα θοήν ἄμα καὶ μεθ' ἑταίρους
ἥδη τῶν ἐνόησα πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεν

ύψοσ' ἀειρομένων· ἐμὲ δὲ φθέγγοντο καλεῦντες
ἐξονομακλήδην, τότε γ' ὑστατον, ἀχνύμενοι κῆρ. 250
ώς δ' ὅτ' ἐπὶ προβόλῳ ἀλιεὺς περιμήκει ράβδῳ
ἰχθύσι τοῖς ὄλιγοισι δόλον κατὰ εἴδατα βάλλων
ἐς πόντον προΐησι βοὸς κέρας ἀγραύλοιο,
ἀσπαίροντα δ' ἐπειτα λαβὼν ἔρριψε θύραζε,
ώς οἵ γ' ἀσπαίροντες ἀείροντο προτὶ πέτρας. 255 OM
αὐτοῦ δ' εἰνὶ θύρησι κατήσθιε κεκληγῶτας
χεῖρας ἐμοὶ ὀρέγοντας ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι·
οἴκτιστον δὴ κεῖνο ἐμοῖς ἵδον ὀφθαλμοῖσι
πάντων, ὅσσ' ἐμόγησα πόρους ἀλὸς ἔξερεείνων.
"αὐτάρ ἐπεὶ πέτρας φύγομεν δεινήν τε Χάρυβδιν
Σκύλλην τ', αὐτίκ' ἐπειτα θεοῦ ἐς ἀμύμονα νῆσον 260
ἰκόμεθ'. ἐνθα δ' ἔσαν καλαὶ βόες εὐρυμέτωποι,
πολλὰ δὲ ἵφια μῆλ' Ὑπερίονος Ἡελίοιο.
δὴ τότ' ἐγὼν ἔτι πόντῳ ἐών ἐν νηὶ μελαίνῃ
μυκηθμοῦ τ' ἥκουσα βιῶν αὐλίζομενάων 265 OM
οἰῶν τε βληχήν· καί μοι ἔπος ἔμπεσε θυμῷ
μάντηος ἀλαοῦ, Θηβαίου Τειρεσίαο,
Κίρκης τ' Αἰαίης, ἡ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλε
νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἡελίοιο.
δὴ τότ' ἐγὼν ἐτάροισι μετηύδων ἀχνύμενος κῆρ. 270
"κέκλυντέ μεν μύθων κακά περ πάσχοντες ἔταιροι,
ὅφρ' ὑμῖν εἴπω μαντήια Τειρεσίαο
Κίρκης τ' Αἰαίης, ἡ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλε
νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἡελίοιο·
ἔνθα γὰρ αἰνότατον κακὸν ἔμμεναι ἄμμιν ἔφασκεν. 275 OM
ἀλλὰ παρὲξ τὴν νῆσον ἐλαύνετε νηὰ μέλαιναν.
"ώς ἐφάμην, τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φύλον ἦτορ.
αὐτίκα δ' Εὐρύλοχος στυγερῷ μ' ἡμείβετο μόθῳ·
"σχέτλιός εἰς, Ὄδυσεν· περὶ τοι μένος, οὐδέ τι γυῖα
κάμνεις· ἢ ρά νυ σοὶ γε σιδήρεα πάντα τέτυκται, 280
δος δὲ ἐτάρους καμάτῳ ἀδηκότας ηδὲ καὶ ὑπνῳ
οὐκ ἐάς γαίης ἐπιβήμεναι, ἔνθα κεν αὔτε
νήσω ἐν ἀμφιρύτῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον,
ἀλλ' αὕτως διὰ νύκτα θοὴν ἀλάλησθαι ἄνωγας
νήσου ἀποπλαγχθέντας ἐν ἡροειδεί πόντῳ. 285 OM
ἐκ νυκτῶν δ' ἀνεμοι χαλεποί, δηλήματα νηῶν,
γίγνονται· πῃ κέν τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον,
ἢν πως ἐξαπίνης ἔλθῃ ἀνέμοιο θύελλα,
ἢ Νότου ἢ Ζεφύροιο δυσαέος, οἵ τε μάλιστα
νηὰ διαρραίουσι θεῶν ἀέκητι ἀνάκτων. 290
ἀλλ' ἢ τοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ
δόρπον θ' ὀπλισόμεσθα θοῇ παρὰ νηὶ μένοντες,
ἡῶθεν δ' ἀναβάντες ἐνήσομεν εὐρέι πόντῳ.
"ώς ἐφατ' Εὐρύλοχος, ἐπὶ δ' ἥνεον ἄλλοι ἔταιροι.
καὶ τότε δὴ γίγνωσκον ὃ δὴ κακὰ μῆδετο δαίμων, 295 OM
καὶ μιν φωνήσας ἐπεα πτερόεντα προσηύδων·
"Εὐρύλοχ', ἢ μάλα δὴ με βιάζετε μοῦνον ἐόντα.
ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὄμόσσατε καρτερὸν ὄρκον·

εἴ κέ τιν' ἡὲ βιῶν ἀγέλην ἥ πῶν μέγ' οἰῶν
εῦρωμεν, μή πού τις ἀτασθαλίησι κακῆσιν 300
ἥ βιοῦν ἡὲ τι μῆλον ἀποκτάνῃ· ἀλλὰ ἔκηλοι
ἐσθίετε βρώμην, τὴν ἀθανάτη πόρε Κίρκη·
"ὦς ἐφάμην, οἱ δ' αὐτίκ' ἀπώμνυνον, ὡς ἐκέλευνον.
αὐτὰρ ἐπεὶ ρ' ὅμοσάν τε τελεύτησάν τε τὸν ὄρκον,
στήσαμεν ἐν λιμένι γλαφυρῷ ἐνεργέα νῆα 305 OM
ἄγχ' ὕδατος γλυκεροῖο, καὶ ἐξαπέβησαν ἑταῖροι
νηός, ἐπειτα δὲ δόρπον ἐπισταμένως τετύκοντο.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
μνησάμενοι δὴ ἐπειτα φύλους ἔκλαιον ἑταίρους,
οὓς ἔφαγε Σκύλλη γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλοῦσα· 310
κλαιόντεσσι δὲ τοῖσιν ἐπήλυθε νήδυμος ὕπνος.
ἥμος δὲ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
ῶρσεν ἐπὶ ζαῆν ἄνεμον νεφεληγερέτα Ζεὺς
λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
γαῖαν ὄμοῦ καὶ πόντον· ὄρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ. 315 OM
ἥμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἡώς,
νῆα μὲν ὠρμίσαμεν κοῦλον σπέος εἰσερύσαντες.
ἔνθα δ' ἔσαν νυμφέων καλοὶ χοροὶ ἡδὲ θόωκοι·
καὶ τότ' ἐγών ἀγορὴν θέμενος μετὰ μῆθον ἔειπον·
"ὦ φίλοι, ἐν γάρ νηὶ θοῇ βρῶσίς τε πόσις τε 320
ἔστιν, τῶν δὲ βιῶν ἀπεχώμεθα, μή τι πάθωμεν·
δεινοῦ γάρ θεοῦ αἴδε βόες καὶ ἵφια μῆλα,
Ἡλίου, δ/cs πάντ' ἐφορᾶ καὶ πάντ' ἐπακούει.
"ὦς ἐφάμην, τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
μῆνα δὲ πάντ' ἄλληκτος ἄη Νότος, οὐδέ τις ἄλλος 325 OM
γίγνεται· ἐπειτα ἀνέμων εἰ μὴ Εὔρος τε Νότος τε.
"οἱ δ' ἦρις μὲν σῖτον ἔχον καὶ οἶνον ἐρυθρόν,
τόφρα βιῶν ἀπέχοντο λιλαιόμενοι βιότοιο.
ἀλλ' ὅτε δὴ νηὸς ἐξέφθιτο ἥια πάντα,
καὶ δὴ ἄγρην ἐφέπεσκον ἀλητεύοντες ἀνάγκη, 330
ἰχθῦς ὅρνιθάς τε, φίλας δὲ τι χεῖρας ἵκοιτο,
γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν, ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός·
δὴ τότ' ἐγών ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχον, ὅφρα θεοῖσιν
εὐξαίμην, εἴ τίς μοι ὁδὸν φήνειε νέεσθαι.
ἀλλ' ὅτε δὴ διὰ νῆσου ἴὼν ἥλυξα ἑταίρους, 335 OM
χεῖρας νιψάμενος, δθ' ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο,
ἥρωμην πάντεσσι θεοῖς οἵ Ὀλυμπον ἔχουσιν·
οἱ δ' ἄρα μοι γλυκὺν ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχεναν.
Εὐρύλοχος δ' ἐτάροισι κακῆς ἐξήρχετο βουλῆς·
"κέκλυτέ μεν μύθων κακά περ πάσχοντες ἑταῖροι.
πάντες μὲν στυγεροὶ θάνατοι δειλοῖσι βροτοῖσι, 340
λιμῷ δὲ οἰκτιστον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν.
ἀλλ' ἄγετ', Ἡελίοιο βιῶν ἐλάσαντες ἀρίστας
ρέξομεν ἀθανάτοισι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
εἰ δέ κεν εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα, πατρίδα γαῖαν, 345 OM
αἴψα κεν Ἡελίῳ Υπερίονι πίονα νηὸν
τεύξομεν, ἐν δέ κε θεῖμεν ἀγάλματα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
εἰ δὲ χολωσάμενός τι βιῶν ὄρθοκραιράων

νῆ̄ ἐθέλῃ ὀλέσαι, ἐπὶ δὲ ἔσπωνται θεοὶ ἄλλοι,
βούλομεν ἄπαξ πρὸς κῦμα χανῶν ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι, 350
ἢ δηθὰ στρεύγεσθαι ἐών ἐν νήσῳ ἐρήμῃ.
"ὦς ἔφατ' Εὐρύλοχος, ἐπὶ δὲ ἦνεον ἄλλοι ἑταῖροι.
αὐτίκα δὲ Ἡελίοιο βιῶν ἐλάσαντες ἀρίστας
ἐγγύθεν, οὐ γὰρ τῇλε νεὸς κυανοπρώροιο
βοσκέσκονθεν ἔλικες καλαὶ βόες εὐρυμέτωποι· 355 OM
τὰς δὲ περίστησάν τε καὶ εὐχετόωντο θεοῖσιν,
φύλλα δρεψάμενοι τέρενα δρυδὸς ὑψικόμοιο·
οὐ γὰρ ἔχον κρῖ λευκὸν ἐνσέλμου ἐπὶ νηός.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὲ εὔξαντο καὶ ἐσφαῖζαν καὶ ἐδειραν,
μηρούς τούτους κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν 360
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δὲ ὠμοθέτησαν.
οὐδὲν εἶχον μέθυ λεῖψαι ἐπ' αἰθομένοις ιεροῖσιν,
ἀλλ' ὕδατι σπένδοντες ἐπώπτων ἔγκατα πάντα.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρον ἐκάη καὶ σπλάγχνα πάσαντο,
μίστυλλόν τούτον τὰλλα καὶ ἀμφὶ ὁβελοῖσιν ἐπειραν. 365 OM
καὶ τότε μοι βλεφάρων ἐξέσυντο νήδυμος ὕπνος,
βῆν δὲ ιέναι ἐπὶ νῆσῳ θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἡα κιῶν νεὸς ἀμφιελίσσης,
καὶ τότε με κνίσης ἀμφήλυθεν ἥδυς ἀντμῆ.
οἰμώξας δὲ θεοῖσι μέγα ἀθανάτοισι γεγώνευν· 370
"Ζεῦ πάτερ δέ, ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
ἢ με μάλιστας ἄτην κοιμήσατε νηλέι ὕπνῳ.
οἱ δὲ ἔταροι μέγα ἔργον ἐμητίσαντο μένοντες."
"ώκεα δέ, Ἡελίῳ Υπερίονι ἄγγελος ἤλθε
Λαμπετή τανύπεπλος, ὃ οἱ βόας ἔκταμεν ἡμεῖς. 375 OM
αὐτίκα δέ, ἀθανάτοισι μετηύδα χωδύμενος κῆρ.
"Ζεῦ πάτερ δέ, ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
τίσαι δὴ ἔταρους Λαερτιάδεω Όδυσσηος,
οἵ μεν βοῦς ἔκτειναν ὑπέρβιον, ἢσιν ἐγώ γε
χαίρεσκον μὲν ἵὸν εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα, 380
ἡδὲ ὄπότε ἀψὲ παῖς γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτραποίμην.
εἰ δέ μοι οὐ τίσουσι βιῶν ἐπιεικές ἀμοιβήν,
δύσομαι εἰς Αἴδαο καὶ ἐν νεκύεσσι φαείνω."
"τὸν δέ, ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
"Ἡέλιος, ἢ τοι μὲν σὺ μετ' ἀθανάτοισι φάεινε 385 OM
καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν·
τῶν δέ καὶ ἐγὼ τάχα νῆσον θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
τυτθὰ βαλὼν κεάσαιμι μέσῳ ἐνὶ οἰνοπι πόντῳ.
"ταῦτα δέ, ἐγὼν ἥκουσα Καλυψοῦς ἡγεμόμοιο·
ἢ δέ, ἔφη Έρμείαο διακτόρου αὐτὴ ἀκοῦσαι. 390
"αὐτὰρ ἐπεὶ δέ, νῆσον κατήλυθον ἡδὲ θάλασσαν,
νείκεον ἄλλοθεν ἄλλον ἐπισταδόν, οὐδέ τι μῆχος
εὐρέμεναι δυνάμεσθα, βόες δέ ἀποτέθνασαν ἡδη.
τοῖσιν δέ, αὐτίκε, ἐπειτα θεοὶ τέραα προύφαινον·
εἴρπον μὲν ρίνοι, κρέα δέ, ἀμφὶ ὁβελοῖσι μεμύκει, 395 OM
ὅπταλέα τε καὶ ὡμά, βιῶν δέ, ὡς γίγνετο φωνή.
"έξημαρ μὲν ἐπειτα έμοι ἐρίηρες ἑταῖροι
δαίνυντες Ἡελίοιο βιῶν ἐλάσαντες ἀρίστας·

ἀλλ' ὅτε δὴ ἔβδομον ἥμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
καὶ τότ' ἔπειτ' ἀνεμος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων, 400
ἥμεῖς δ' αἷψ' ἀναβάντες ἐνήκαμεν εὐρέι πόντῳ,
ἰστὸν στησάμενοι ἀνά θ' ιστία λεύκ' ἐρύσαντες.
"ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
φαίνετο γαιάων, ἀλλ' οὐρανὸς ἡδὲ θάλασσα,
δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων 405 OM
νηὸς ὑπερ γλαφυρῆς, ἥχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
ἡ δ' ἔθει οὐ μάλα πολλὸν ἐπὶ χρόνον· αἴψα γὰρ ἥλθε
κεκληγῶς Ζέφυρος μεγάλῃ σὺν λαίλαπι θύων,
ἰστοῦ δὲ προτόνους ἔρρηξ' ἀνέμοιο θύελλα
ἀμφοτέρους· ιστὸς δ' ὀπίσω πέσεν, ὅπλα τε πάντα 410
εἰς ἄντλον κατέχυνθ'. ὁ δ' ἄρα πρυμνῇ ἐνὶ νηὶ
πλῆξε κυβερνήτεω κεφαλήν, σὺν δ' ὀστέ' ἄραξε
πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς· ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἐοικώς
κάππεσ' ἀπ' ἵκριόφιν, λίπε δ' ὀστέα θυμὸς ἀγήνωρ.
Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε καὶ ἔμβαλε νηὶ κεραυνόν· 415 OM
ἡ δ' ἐλελίχθη πᾶσα Διὸς πληγεῖσα κεραυνῷ,
ἐν δὲ θεείου πλῆτο, πέσον δ' ἐκ νηὸς ἑταῖροι.
οἱ δὲ κορώνησιν ἕκελοι περὶ νῆα μέλαιναν
κύμασιν ἐμφορέοντο, θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.
αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἐφοίτων, ὅφρ' ἀπὸ τοίχους 420
λῦσε κλύδων τρόπιος, τὴν δὲ ψιλὴν φέρει κῦμα,
ἐκ δὲ οἱ ιστὸν ἄραξε ποτὶ τρόπιν. αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
ἐπίτονος βέβλητο, βοὸς ρίνοιο τετευχώς·
τῷ δὲ ἄμφω συνέεργον, ὄμοῦ τρόπιν ἡδὲ καὶ ιστόν,
έζόμενος δ' ἐπὶ τοῖς φερόμην ὄλοοῖς ἀνέμοισιν. 425 OM
"ἔνθ' ἦ τοι Ζέφυρος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων,
ἥλθε δ' ἐπὶ Νότος ὥκα, φέρων ἐμῷ ἄλγεα θυμῷ,
ὅφρ' ἔτι τὴν ὄλοὴν ἀναμετρήσαιμι Χάρυβδιν.
παννύχιος φερόμην, ἄμα δ' ἡελίῳ ἀνιόντι
ἥλθον ἐπὶ Σκύλλης σκόπελον δεινήν τε Χάρυβδιν. 430
ἡ μὲν ἀνερροίβδησε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὄνδωρ·
αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ μακρὸν ἐρινεὸν ὑψόσ' ἀερθείς,
τῷ προσφὺς ἐχόμην ὡς νυκτερίς. οὐδέ πῃ εἶχον
οὔτε στηρίξαι ποσὶν ἐμπεδον οὔτ' ἐπιβῆναι·
ρίζαι γὰρ ἐκὰς εἶχον, ἀπήωροι δ' ἔσαν ὅζοι, 435 OM
μακροί τε μεγάλοι τε, κατεσκίαον δὲ Χάρυβδιν.
νωλεμέως δ' ἐχόμην, ὅφρ' ἔξεμέσειεν ὀπίσσω
ιστὸν καὶ τρόπιν αὐτῖς· ἐελδομένῳ δέ μοι ἥλθον
ὄψ· ἥμιος δ' ἐπὶ δόρπον ἀνήρ ἀγορῆθεν ἀνέστη
κρίνων νείκεα πολλὰ δικαζομένων αἰζηῶν, 440
τῆμος δὴ τά γε δοῦρα Χαρύβδιος ἐξεφαάνθη.
ἥκα δ' ἐγὼ καθύπερθε πόδας καὶ χεῖρε φέρεσθαι,
μέσσω δ' ἐνδούπησα παρὲξ περιμήκεα δοῦρα,
έζόμενος δ' ἐπὶ τοῖσι διήρεσα χερσὸν ἐμῆσι.
Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἔασε πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε 445 OM
εἰσιδέειν· οὐ γάρ κεν ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον.
"ἔνθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην, δεκάτη δέ με νυκτὶ
νῆσον ἐς Όγυγίην πέλασαν θεοί, ἔνθα Καλυψὼ

ναίει ἐνπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα,
ἢ μ' ἐφίλει τ' ἐκόμει τε. τί τοι τάδε μυθολογεύω; 450
ἢδη γάρ τοι χθιζός ἐμυθεόμην ἐνὶ οἴκῳ
σοί τε καὶ ιφθίμῃ ἀλόχῳ· ἔχθρὸν δέ μοί ἔστιν
αὗτις ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεύειν."